

ИЗВЕШТАЈ О СПРОВЕДЕНИМ КОНСУЛТАЦИЈАМА У ТОКУ ИЗРАДЕ НАЦРТА ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЕНЕРГТИЦИ

1) Да ли су у току израде Нацрта закона о изменама и допунама закона о енергетици спроведене консултације са циљним групама и заинтересованим странама?

Консултације су спроведене у складу са Законом о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС”, број 30/18) и Уредбом о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних докумената јавних политика („Службени гласник РС”, број 8/19). Консултативни процес, почео је 23. маја 2023. године, када је на порталу е-Консултације, објављено обавештење о почетку рада на изради Нацрта закона о изменама и допунама закона о енергетици, заједно са Полазним основама за израду Нацрта закона о изменама и допунама закона о енергетици.

Такође су и на интернет страници Министарства истог дана објављени наведени документи и остављена/отворена е-маил адреса на коју су се могле доставити сугестије.

2) У којем временском периоду су спроведене консултације?

Консултације су трајале у периоду **од 23. маја 2023. године, до 10. јуна 2023. године**, након чега је предлагач, у складу са чланом 44. Уредбе о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних докумената јавних политика, припремио **Извештај о резултатима консултативног процеса**.

Надлежни предлагач овом приликом информисао учеснике консултација о резултатима спроведених консултација, а посебно о разлозима због којих одређене сугестије нису уважене и доставља информације о резултатима спроведених консултација, које објављује на својој интернет страници најкасније у року од 15 дана од дана завршетка консултација, сагласно раније поменутој Уредби.

3) Које методе/технике консултација су коришћене (фокус група, округли сто, полуструктурирани интервју, панел, анкета, прикупљање писаних коментара, итд.)?

Консултације су спроведене искључиво достављањем писаних коментара путем портала е-Консултације.

4) Ко су били учесници консултативног процеса?

У консултативни процес су, ради узимања учешћа у процесу израде Нацрта закона о изменама и допунама закона о енергетици, били укључени представници свих органа јавне власти, заинтересоване стране и циљне групе из реда грађана и привредних субјеката, удружења грађана или привредних субјеката и других организација цивилног друштва, научно-истраживачких, струковних и других организација.

Заинтересовани субјекти су имали могућност да се изјасне давањем предлога путем портала е-Консултације у виду коментара и слањем предлога и сугестија на мејл адресу energetika@mre.gov.rs.

Током трајања консултативног процеса пристигли су коментари следећих институција:

- Секретаријата за енергетику Градске управе града Београда;
- Центра за унапређење животне средине;
- НИС а.д. Нови Сад
- Руководилац републичке енергетске инспекције Славица Петровић,

5) Које примедбе, сугестије и коментари упућени током спровођења процеса консултација су прихваћени и уврштени текст у Предлога уредбе?

Имајући у виду да је сврха измена Закона испуњење обавеза РС према Уговору о оснивању Енергетске заједнице (Уговор између Европске заједнице и Републике Албаније, Републике Бугарске, Босне и Херцеговине, Републике Хрватске, Бивше Југословенске Републике Македоније, Републике Црне Горе, Румуније, Републике Србије и Привремене Мисије Уједињених нација на Косову у складу са резолуцијом 1244 Савета безбедности УН који је ступио на снагу 2006. године) којим је Република Србија преузела обавезе усклађивања националног законодавства у области енергетике са правним тековинама Европске Уније, односно да у одређеним роковима пренесе прописе ЕУ, а да су током спровођења процеса консултација достављене сугестије које се не односе на прописе ЕУ (који су детаљно описани у објављеним Полазним основама) који се изменама закона пренесе већ се односе на преиспитивање већ постојећих чланова закона, то достављене сугестије нису се могле узети у обзир у овој фази, јер не одговарају сврси измена.

6) Које примедбе, сугестије и коментари упућени током спровођења процеса консултација нису уважени и који су разлози за њихово неприхватање?

1) Секретаријат за енергетику Градске управе града Београда доставио је сугестије које се односе на члан 21. Закона те су предložили:

- да се у члану 21. после става 2. дода нови став којим би се прописало да лиценца није потребна и енергетским субјектима за обављање енергетских делатности из члана 16. тач. 24), 25) и 26) (производња топлотне енергије, дистрибуција топлотне енергије и снабдевање топлотном енергијом) и то енергетским субјектима који су те делатности на територији јединице локалне самоуправе обављали и пре ступања на снагу Закона о енергетици, којим је и за обављање тих делатности уведена обавеза прибављања лиценце;

- да се у члану 21. став 1. тачка 7) мења тако да гласи: „7) производња топлотне енергије у објектима снаге до 1 MW за сопствене потребе и потребе крајњих купаца, као и производња топлотне енергије у објектима снаге преко 1 MW искључиво за сопствене потребе”;

-да се члану 2. (појмовник) или у члану 21. подробније дефинише појам „производња топлотне енергије искључиво за сопствене потребе”.

Како се сугестије не односе на прописе ЕУ већ се односе на измену и допуну постојеће одредбе члана 21. то се у овој фази измене закона наведене сугестије нису могле узети у обзир.

Наведене сугестије ће бити предмет разматрања Закона о електричној енергији који ће се донети у III фази.

Наиме, након што се усвоји овај закон приступиће се изради Закона о електричној енергији (али и осталих посебних закона који се односе на, природни гас, нафту и деривате нафте и топлотну енергију), којим ће се усагласити идентификоване недоследности, контрадикторности и празнине у законодавном и регулаторном оквиру а чему ће допринети достављена сугестија која ће том приликом бити разматрана. Пан је да се Закон о електричној енергији донесе у првом кварталу 2024. године.

2) Центар за унапређење животне средине доставио је следеће сугестије:

1) да је неопходно посебну пажњу посветити обавезама Оператора дистрибутивног система електричне енергије односно да је неопходно проширити одговорности и дужности оператора дистрибутивног система електричне енергије (чл. 135. и чл. 136. Закона о енергетици) како би се грађанима у већој мери омогућило непосредно учешће у енергетској транзицији.

У вези са тим, потребно је да Оператор дистрибутивног система електричне енергије буде одговоран за, и има дужност да предузме конкретне кораке у правцу развоја електродистрибутивне мреже који ће резултирати повећањем капацитета за прикључење објеката који користе обновљиве изворе за производњу електричне енергије, укључујући и постројења купаца-произвођача. На тај начин би се створили услови за већу производњу електричне енергије из обновљивих извора, као и непосредно учешће грађана Републике Србије у енергетској транзицији.

Даље, сматрамо да је неопходно увести обавезу Оператора дистрибутивног система електричне енергије да план развоја дистрибутивне мреже (чл. 136 став 1. тачка 9) као и план инвестиција у дистрибутивни систем (чл. 136 став 1. тачка 10) јавно објави, што је пракса коју Оператор преносног система спроводи већ дужи низ година .

Како се сугестије не односе на прописе ЕУ већ се односе на измену и допуну постојећих одредби чл. 135.и 136. то се у овој фази измене закона наведене сугестије нису могле узети у обзир.

Напомиње се, да су чланом 109. Закона о енергетици прописане дужности оператора преносног система те да за тач.18) и 19) није прописана обавеза објављивања већ само достављања на сагласност Агенцији, али то не искључује могућност да се на сајту оператора преносног и дистрибутивног система не могу исти објавити. Сугестија ће бити разматрана у III фази.

Поред наведених сугестија осврнули су се и на Полазне основе на страну 8. тачку 16) која се односи на енергетско сиромаштво и навели да је потпуно неприхватљиво да један од ефеката закона буде увођење енергетског сиромаштва. Сматрају да одредбе измена закона треба да буду усмерене ка искорењивању енергетског сиромаштва у Републици Србији, које је већ присутно у великој мери.

У вези са наведеним указује се да је то захтев прописа ЕУ 2019/944 који се преноси у смислу да се дефинише појам енергетског сиромаштва односно да се при дефинисању енергетског сиромаштва примене смернице на нивоу ЕУ, које могу укључивати ниске приходе, високе расходе за енергију у оквиру расположивих средства и ниску енергетску ефикасност.

С тим у вези указује се да је појам енергетско сиромаштво већ дефинисан у Закону о ефикасном коришћењу енергије („Службени гласник РС”, бр.25/13 и 40/21-др.закон) као резултат комбинације ниских прихода домаћинства, велике потрошње расположивих прихода на енергију и недовољне енергетске ефикасности.

Такође се напомиње да у постојећој одредби у члана 10. је обрађен појам енергетски угроженог купца а Уредбом о енергетски угроженом купцу ближе се уређују критеријуми и услови за стицање тог статуса.

Из наведеног, предузете су све мере да се ублажи енергетско сиромаштво у Републици Србији.

3) НИС а.д. Нови Сад доставио је следеће сугестије:

- да се као посебна делатност уведе снабдевање електричних возила електричном енергијом и прописати да се електрична енергија може преузети из електроенергетског система и/или из обновљивих извора енергија на које је пуњач директно прикључен.

Пропис ЕУ 2019/944 уређује интеграцију електромобилности у електроенергетску мрежу, односно обавезује стварање регулаторног оквира за олакшавање прикључења јавно доступних и приватних места за пуњење на дистрибутивни систем, те установљава обавезе оператора да на недискриминаторној основи сарађују са сваким привредним субјектом које поседује, развија или управља пуњачима за електрична возила укључујући и у вези са повезивањем на мрежу.

Сагласно наведеном не препознаје се снабдевање пуњача електричном енергијом као енергетска делатност.

Такође су изнали предлог да се Полазним основама изврше следеће корекције:
-на страни 3, други пасус иза речи Енергетске заједнице” да се обришу речи „Југоисточне Европе”;

-на страни 3, други пасус испред речи „правила о интероперабилности и размени података“ потребно је додати реч „мрежних“

-на страни 7. тачка 2) иза речи: „трећег пакета” додати речи: „четвртог пакета”;

-на страни 8, тачка тачка 13) и страни 9) први пасус потребно је уместо речи: електричне енергије балансирања ставити речи: балансне електричне енергије;

Такође на истој страни у тачки 16) потребно је испред речи „енергетског сиромаштва“ ставити реч „појам”

Ове сугестије су правно техничке корекције већ објављених Полазних основа и немају утицај на преношење прописа који су предмет измена.

4) Славица Петровић, Министарство рударства и енергетике, руководицац републичке енергетске инспекције дала је следеће сугестије:

У члану 20. после става 5. додати нови став који гласи:

„Јединица локалне самоуправе доноси акт којим ће регулисати питања трошкова/накнада/такси и процедуре за издавање лиценци а које су у њеној надлежности”

У члану 21. после става 2. додати нови став који гласи: „Енергетски субјекти који су започели да се баве производњом, дистрибуцијом и снабдевањем топлотне енергије пре 2006. године и којима је актом поверено обављање комуналне делатности производња, дистрибуција и снабдевање топлотном енергијом нису у обавези да исходују лиценце за производњу и дистрибуцијом топлотне енергије”.

У члану 22. став 1. тачка 3) после речи: „техничким прописима” додати речи: „прописима у области енергетске ефикасности”.

У члану 22. став 1. тачка 4) после речи: „у тим објектима” додати речи: „и услове у погледу стручног кадра за обављање послова у вези са снабдевањем топлотном енергијом”.

У члану 385. став 1. тачка 5) подтачка (3) после речи: „члана 26. овог закона” потребно је додати речи: “ и осим произвођачима и дистрибутерима топлотне енергије којима је актом јединице локалне самоуправе поверено обављање комуналне делатности производња, дистрибуција и снабдевање топлотном енергијом”,

Како се сугестије не односе на прописе ЕУ већ се односе на измену и допуну постојећих одредби Закона то се у овој фази измене закона наведене сугестије нису могле узети у обзир.

Наведене сугестије ће бити предмет разматрања у III фази када ће се донети и посебни закони по делатностима.

У наставку Извештаја је табеларни приказ сугестија са образложењем.

